

בעולם התחתון של חיפה רבתי:

העשייה

עישות במאור

של מעמד, עדה, לאום, או דת, אינם מעלים ואינם מורידים במאורה. העיקר הוא, שכיסוף יהיה פתוח לעישון, שתעשן את חלקך ותתן אף לאחרים למצוץ ממנו.

בשעתים שביליתי במקום, נודע לי שעיני שן החאשיש אינו מן הדברים שאפשר לבצעם תוך שעה או מחצית השעה. כל הן מסובים שהיו בחדר עם בואי נשאר בו גם כשיצאתי ממנו. הרוצה בתאשיש מקדיש למילוי רצונו זמן ממושך למדי. המנהג ו' מסורת מאורות החאשיש בעולם כולו כב' ישראל, קובעים כי הנרגילה תעבור מפה לפה, דרך הלכות כולם — מבלי להתחשב במשלם.

הלכות רובצים במאורה שעות ממושכות. הם קונים מנה או שתיים מכספם ומח' כיס ללקוחות אחרים שיומינו אף הם נרגילה ו'כבודם בה. מעגל הלכות הוא מנוח למדי. על אף החשאיות והסודיות הרבה האופפת את המקום, רבות קריאות ה"חאבי" וה"חובי", לא פחות מצרור השטרות שבכיס בעל-הבית, לשון הדיבור במאורה בה ביקרתי: ערי בית. למרות שבעל הבית היה יהודי, כמוהו גם עוזרו ולפתות 6 מן הלכות שמצאתי במקום, שוחחו כלם בערבית מתובלת ב"סלנג" עברי ובקללות מכל השפות. הסבירו לי שישנם גם מקומות יותר מכובדים, בהם מבקרים אנשי המעמדות הגבוהים, האוהבים את דהאשיש, ממש כבעלי הדרגה הסוציאליית הנמוכה מהם.

כית מסחר לחאשיש

את העיסוק בחאשיש לא סיימנו באותו יום במאורה בה בקרנו. עייף ויגע, כשסחרחרת מפרצה לתנועות קצובות, נפרדתי לשלום מן המעשנים ויצאתי לדרך, אל "בית המסחר" לקניית חאשיש, שאינו משמש מקום לעיי שונו.

ב"בית המסחר" שהיה מצוי בתוך מסעדה מזרחית, בעיבורה של חיפה תחתית, לא היה כל צורך בסיסמאות סודיות. את הסוחר מצאנו מייד, הוא ציווה על בעל בית-הקפה לכב' דנו בקפה ויצא מיד לאיישם על מנת להביא את הסחורה.

דקות אחדות לאחר מכן כבר היה החאשיש בכיסי. פירור שגודלו אינו עולה על 7 מ"מ ומשקלו עולה בקושי לחצי גרם, עלה חצי לירה, מה שמעמיד את מחיר הקילו ל-1200 ל"י לכל הפחות.

את החאשיש, כפי שלמדתי מתוך שיתות במאורה ובבית הקפה, מביאים לישראל ב"שיירות-מבריחים ממצרים ומהלבנון, מקום שם גדלים מטעני לעיני המשטרה, המתירה את גידולו ב"עין עצומה" ל"בקים" (בעל"א אחוזות עשירים) בלבד.

עד כה לא חדר עוד אף עתונאי ישראלי אחד להווי של מאורת חשיש. כותב רשימה זו, עתונאי ערבי, הצליח בזאת. תאורו, הניתן בזה, פוקח עיניים לגבי אחד הצדדים של הווי העיר חיפה.

כולל גם הדלקת הנרגילה בעזרת מספר שאיפות כפי הערבי. הערבי, שכרסו הקטנה מטלטלת מלפנים, ראשו המקורח נושא צלקת גדולה למדי ו' שפם דליל מכסה את השטח שמתחת לאפו, גמר את עבודתו והביא את הכלי הטעון ח' שיש למזמין.

את הכסף שילמנו לבעל-המקום, שלא זו מאחורי דוכנו, מראש.

שאיפה ונשיפה

תורת השאיפה והנשיפה של החשיש, ה' מכוונה כפי בורים ועמי ארצות בשם: "עישון החאשיש", היא מסובכת למדי ורבת קשיים למתחיל. עוד לפני לכתנו למקום, הסבירו לי כי אתקשה מלכתחילה לשאוף ולנשוף את עשן החשיש בדרך המקובלת. והטובה ביותר.

את החשיש, הסבירו לי, אין מעשנים כלל. השאיפה היא יסודית ביותר. הריאה מתמל' א' כולה באדי-החשיש, עד שחוליות הצוואר של הנושף כמעט ומתפקקות מעוצם המא' מן. משהושלמה מכסת הקליטה של הריאות, מתחילה הנשיפה.

עשון החשיש הוא תענוג יקר למדי, וה' מעשנים אותו משתדלים בדרכים משלהם לשמרו בגופם. את העשן אין פולטים כדרך פליטתו של עשן הסיגריה, כי אם נושפים אותו בהפרשי-זימן קצובים, דרך האף. הנשי' כל נמשכת זמן רב, כדי שעשן-החשיש יר' פל' להיספג כראוי בגוף ולהנחיל את התוצ' אות המפות.

כמהגם של כל האחרים, מצאתי ארוכות מהנרגילה והעברתי את הפיה לכל היושבים מסביב שמצאו את כל שנשאר בה. התוצאות לא אחרו לבוא. ערפל כבד וסמיך מלא את ראשי. תנועותי נעשו כבדות יותר, לשוני נתעבתה, הדיבור היה קשה. הראש הסתחרר ותעלשה קהויה אחזה בכל הגוף. מעשני ח' שיש חתיקים יודעים לספר שלאחר פעמים אחדות עובר כעין רגש נעים ביותר, כעין הרגשת המנוחה שלאחר עייפות כללית, ו' מצייף את גופו של המעשן. רגש מעין זה לא אחז בי לאחר עישון ראשון, אבל הרשי' חי לעצמי להאמין שהוא קיים.

התוצאות המאחרות יותר להיחצונויות של העישון, אותן יכולתי לראות, הן רציניות למדי. שינים שחורות, עינים כבדות בתוך חריצים עמוקים ואפורים, פנים חיתרות ונפור' לות ותנועות עצבניות ועצלות. תוצאות אלה ניכרות במעשן — לדברי מלווי ושאר הלקר' חות אתם שוחחתי — לאחר כמה ישיבות' עישון.

"קשה לא לעשן", אמר לי אחד מהנוכחים. הוא הסביר כי ניסה פעמים אחדות להפסיק אך לא יכול. תמיד הוא רוצה לעשן ותמיד הוא נמשך חזרה למקום, אל הנרגילה אל כסא-הקפה ואל הקופה הגדולה של בעל הבית אותה הוא ממלא בארנקו הצנום.

שוויון ואחוזות-עמים

כל הטוען ששוויון ואחוזות-עמים אינם רו' חים עדיין במדינת-ישראל, יצא וילך אל מאורות-החשיש. הדמוקראטיה והשוויון ב' מקימות כאלה מפותחים במידה ניכרת. הבדל

יותר. את האינזונטר של המסעדה, היו מל' בד המונח וצורכי האוכל שעליו, גם ארבעה שולחנות נמוכים, 20 כסאות קש. כוח-האדם של המקום מנה שלושה אנשים בלבד.

מספר הלכות שמצאו כבר בחדר, גדל עם כניסתי וכניסת מלחי ל-10. המבחר היה מגוון. את מרכז החדר תפשו שתי צעירות יהודיות, צבועות פנים, שנראו כוונות. איתן ישבו שנים מלקוחותיהם, בחורים צעירים לבושי מכנסים אמריקאיות וחולצות צבעו' ניות מלוכלכות. כולם מצצו ברעבתנות מ' נרגילה אחת שעברה מפה לפה.

מן הצד — בניגוד משוע לאוירה כולה — גחן צעיר כבן 25 על ספר עבה. בשפה לו'י זית כל שהיא. לא יכולתי להבחין בשום פנים מה היתה שפת-הספר, אך נראה שה' בחור היה שקוע בו מאד. קראו לו שמואל, והוא סרב בעקשנות, במשך כל זמן שהותי במקום, להיענות להצעות הכל להשתתף במציצת החשיש.

חיים היה בחור כבן 22. ניכר עליו שלא התגלה מזה 10 ימים, לכל הפחות. לפי סי' פירוי, שהצחקו משום מה את כל המסובים, התברר כי רק לפני ימים אחדים השתחרר מצה"ל, בו שרת בדרגת סמל. הוא סיפר כי גם בצבא הצליח לעשן חשיש בקביעות וכי הצליח להערים על מפקדיו וחבריו לחדר, כשטח זה. שיניו השחורות העידו עליו כי הוא דיבר את האמת.

מחוץ לזונות וחבורתן, לחיים ושמואל, נמצאו בחדר עוד שני לקוחות הזמינו מפעם נרגילותיהם בשקידה מרובה והזמינו מפעם לפעם, חדשות. הם לא השתתפו בשיחה ה' כללית, רק העירו לעתים הערה כל שהיא. מראם החיצוני והמיוזת שנשמעו מפעם לפעם, נתנו מקום לחשוב כי מסתרי הער' לם התחתון כתיפה נהירים להם למדי, וכי שהותם במקום היא הפסקה קלה לנופש ועי' שון לאחר ביצוע "חתיכת עבודה" ולפני ביצוע מבצעים דומים, עם ערוב היום.

שיניים אכולות: סחנת חשיש

"תן לבחורים לכיף, עשה זאת לעיני ה' בחורים". סיסמת-הסוד השניה, היתה ארוכה יותר מן ה"חאבי" הראשון. משאמר מלחי משפט זה בערבית, קרץ בעל-הבית, יהודי כבן 30, שחולצתו השחורה והמגורחת, מכנסיו השחורים, נעלי הלך המבריקות ושעון ה' זהב שלו העידו, כי עסקי הבית פורחים ו' עולים. קריצתו החד-משמעית הניעה ערבי זקן להתחיל בעיסוק המקורש, בפנית החדר, בתוך שקעיקרי, שגודלו לא עלה על מטר אחד.

עקבתי אחר מלאכתו של הוקן. הוא לקח נארגילה רגילה, פיסמה בטומבאק (טבק מ' יוחד לנארגילה), שפורז שהיה בשחה על פני השטח כולו. לאחר מכן הוציא מכיסו חתיכת חשיש, שגודלה לא עלה על חצי סנטימטר והחל בעבודתו.

את חתיכת החשיש הניח הוקן בפיו כש' שיניו האכולות המצהיבות משמשות לו כ' סחנה. משנמצאו פירורי הפירורים ראוים לכך, ירק אותם מפיו לתוך ידו המזוהמת והחל וזרה אותם מעל לטומבאק שבנרגילה. השי' רות, שבעדו משלמים חצי לירה ישראלית (סכום המספיק רק לעשון בן 10 שנות)

שעת-הצהריים של יום חיפאי רגיל משמשת כנראה למספר רב של עיסוקים בבת אחת. אחד העיסוקים: ממכר חשיש בטיטונות ו' ליחידים, אינו שובת ממלאכתו משך 24 ש' עות ביממה, מיום ליום ומשבוע לשבוע. חשיש — מלת-הקסם הקרנת אלפני מור' כריסם בישראל, הוא אחד ממצרכי היקרים ביותר של העולם התחתון. גנבים, סחטנים, ומאים, זונות ופורצי-קופות, הם הסוחרים המהימנים ביותר בכמה פירורי חומר שצבעו ירוק בהיר ומחירו בשוק החופשי מסוגל לדלדל אף פורץ-קופות מצליח לאחר כמה מציצות.

שעת-הצהריים של יום כזה הביאה אותי לגדרו החיצונית של צריף רעוע, הניצב ב' אחת משכונותיה הדרות ביותר של חיפה. מבחוץ היה צריף זה ככל הצריפים. מבפנים: אחת ממאורות-החשיש המבוקשות ביותר על-ידי המשטרה והחוליה המיוחדת למלחמה בסמים משכרים.

בכל רחבי העולם מצויות מאורות דומות: בדמשק, בקהיר, בבירות, בפאריס וברומא. בכל העולם נמצאות משטרות המדינות בעק' בות בעלי המאורות, סוכניהם ולקוחותיהם. בחיפה, לפחות, קשה למצוא עקבות אלה. פעולות ההכנה לביקור במאורה, גמשכ' כשבועיים ימים. היתיי זקוק להרבה מזל, על מנת למצוא חן בעיני איש-הקשר. אולם הוא זכנים לכסוף להובילנו לקודש-הקודשים של העולם התחתון, תוך כדי השבעה משולש' ומרובעת כי לא אגלה לאיש את מקום ה' מאורה, סיסמאות-הכניסה, או כל פרט אחר, המוחזק כסודי מסיבה זו או אחרת.

חאבי! חוב!

"חאבי! הפטיר ביראת כבוד מלווי, שהיה כן-בית במאורה. את מילת הקסם זרק לעברי של בחור צנום ו'שחרחר כבן 16, בעל חולצה משבוצת וצבעונית, מכנסים ארוכים ונעלים מאובקות.

על מנת להכנס למקום, חייבים היינו לע' בור חצר מארכת, לרפוק על דלת קרשים רעועה, לפתח ולהיתקל בבחור שהמתין ו' האזין למלה "חאבי", עליה ענה מיד: "חוב!" — ופתח את דלת הכניסה של חדר קטן, ספוג ויחודת-עשן ועובש-צריפים.

סיסמת הכניסה של המקום, אדם שאינו בקי בשתי מלים אלה, חזקה עליו שישמיר ויחיה את חייו גם מבלי לשאוף חשיש.

בלא שמייעת ה"חאבי" וה"חוב", חוזר ה' נער בריצה אל הצריף ומוזהר את יושביו, המתפורים מיד בין צריפי השכונה. כשישמע את ה"חאבי" וייענה ב"חוב", פתוחות דלתות המאורה ב"אהלן וסהלן".

הלכנו אחרי הנער. הוא עבר צעדים אחר' יום, פתח דלת של עץ מסוידת לבן והכניסנו לתוך חדר קטן. נכנסנו. נמצאתי באחת מ' מאורות החשיש החיפאיות, שלא נבדלה ב' מראה החיצוני שלה, מכל מזגון ממדרגה אחרונה, או מסעדה מזרחית מלוכלכת שכ' מזה אפשר למצוא בחיפה ובערים אחרות, למאות ועשרות.

קנו בירה נשר

חמשה עשר דמטרים המרובעים של המאר' רה מחולקים בעיללות רבה. מחוץ לשלט' הישן והמצוייה המכריז: "קנו בירה נשר", הבחנתי בכמה מלפסניגים ועגבניות, מלפ' פנים חמוצים בצינזנת, מספר ביצים קשות ופלמלים חריפים, שהיו מצויים על מזגון רעוע ושיוו למקום צורת מסעדה רגילה ב' רעוע

